

Uj LA

ALATÉ

3 Lei

T. „Otthon“ Irók és Hirlapírók köre
HUNGARIA, VII., Erzsébet-körút 9-11.

BUDAPEST

Főszerkesztő:
dr Paál ÁrpádKERESZTÉNY MAGYAR POLITIKAI NAPILAP
V. évfolyam, 168 (1314) sz. * Kedd, 1936 július 28Főmunkatárs:
dr Gyárfás Elemér

Madrid körül minden magaslat a fölkelők kezébe került

Azana köztársasági elnök ajánlatot tett Mola tábornoknak egy középpárti kormány alakítására. — A francia államnács Blum miniszterelnök ellenében kimondotta a segítő szállítások eltiltását

Madridból jelentik: A Guadarrama helységben, Madridtól 80 kilométerre elkeseredetten folyik a harc. Kormányjelentések szerint a fölkelők visszahúzódtak Segovia és Burgos irányában. Viszont a külföldi lapok haditudósítói szerint a fölkelők Madrid körül minden magaslatot megszállottak.

Marokkóból újabb fölkelő hadseregcsoportok indultak Madrid felé. Észak-Spanyolországban pedig a kormánycsapatokból két ezred csatlakozott a fölkelőkhez.

Franko tábornok a sevillai rádióban beszédet mondott és felhívta a lakosságot, hogy bizék a fölkelésben. A végső győzelem hamarosan bekövetkezik.

A spanyol diplomácia is csatlakozik a fölkelőkhez.

Rómából jelentik: Az itteni spanyol követseg két haditengerészeti attaséja táviratot intézett Franko tábornokhoz bejelentve hogy csatlakoznak a nemzeti kormányhoz és nem szolgálgják tovább a madridi kormányt.

Párizsból jelentik: Vasárnap a kormány

tagjai az államfő elnökletével államtanácsot tartottak. Az államtanács úgy döntött, hogy megtiltja a Spanyolországba irányuló fegyverszállítást.

A minisztertanács intézkedését a jobboldali sajtó nagy elégtellel fogadja. Együttal azonban rámutat arra, hogy a tilalom csak a hivatalos szállítmányokra vonatkozik, de a magánúton való szállítások még mindig lehetségesek. Ezt különösen az *Echo de Paris* hangoztatja. A *Liberté* szerint 25 darab Botez-féle bombavető repülőt szállítottak Franciaországból a spanyol vöröseknek. Lehetetlen így beleavatkozni egy külföldi polgárháborúba; ilyen eset még nem volt a történelemben.

A spanyol kormány fiatal fiúkból és nőkből szervez új hadsereget.

Madridból jelentik: A kétségbeesett harcokra jellemző, hogy a kormány megalakította a népmilícia ötödik ezredét, csupa fiatal fiúkból. Ezeket az utóbbi néhány nap alatt képezték ki puská- és golyószóró-kezelésre és bombavetésre. Egy tisztán nőkből álló zászlóaljat most szerveztek meg.

Mola és Franko tábornokok együttműködése a Madrid elleni ostromzárban. Elfogták a kormánycsapatok légügyi főparancsnokát

Madridból jelentik: Mola tábornok csapatai szombaton megszállották a Guadarrama és Somosierra helység valamennyi hajóját. Franko tábornok előcsapatai megszállták Aranjuezt. (Madridtól délre, 45 kilométernyire fekvő közép nagyságú város, vasuti csomópont, régen fejedelmi székhely.) A fölkelők elfoglalták Mad-

rid közelében az egyik víztornyot. Madrid viztartályában már csak három napra elegendő víz van.

Nunez de Prado tábornokot, a kormánycsapatok légügyi főparancsnokát a fölkelők elfogták.

A francia államtanácsban Blum miniszterelnök és Cot légügyi miniszter a spanyol kormány megsegítését akarta, Delbos külügyminiszter és Deladier hadügyminiszter ezt ellenezte. — Lebrun köztársasági elnök az utóbbiak mellett döntött

Párizsból jelentik: A francia sajtó nagyérdekességgel közzéteszi az államtanács vasárnapi határozatáról, mellyel a kormány megtiltja bármely hadiszer Spanyolországba szállítását. A lapok megállapítják, hogy az államtanács határozata Delbos külügyminiszter kezdeményezésére jött létre. Delbos külügyminisz-

ter és Daladier hadügyminiszter kifejtette, hogy a Spanyolországba való csapat- és fegyverszállítások veszedelmes külpolitikai következményekkel járhatnak. Blum miniszterelnök és Pierre Cot légügyi miniszter más állásponton volt. Végül is Lebrun elnök döntötte el a vitát és így jött létre az államtanácsi határozat, mely a fegyverszállítást eltiltja.

Baloldali megtorlások a jobboldaliak ellen. Letartóztatták a volt marokkói kormányzót

Madridból jelentik: Vasárnap letartóztatták Capaz tábornokot, a nyugatafrikai volt kormányzót, mert megállapították róla, hogy

szerepe van a nemzeti fölkelés megszervezésében.

Lisszabonból jelentik: A spanyol baloldali

sajtó követeli, hogy a kormány kobozza el a nemzeti fölkelésben részesek vagyonát.

Két Franko testvér, ki elkeseredett ellenségként áll szemben egymással.

Párizsból jelentik: A francia baloldali sajtó érdekes megállapításokat közöl a spanyol testvérháborúról, mely valóban két testvér háborújának tekinthető. Francisco Franko ellenforradalmi vezér ugyanis testvére Ramon Frankonak, Spanyolország óceánrepülő hősenek, aki a spanyol baloldal egyik erőssége és a köztársaság volt első légügyi minisztere. Ramon még a királyság alatt lázadást szított a király ellen, s letartóztatták. A letartóztatást fivére, Francisco hajtotta végre. A királyság bukásakor Ramon kerekedett felül és Franciscot Afrikába küldték. A sajtó megállapítja, hogy a polgárháború feltétlenül az egyik Franko fejébe kerül.

A két fivér között az ádáz gyűlölet már a gyerekkorban megvolt.

Mola nem fogadta el Azana meghívását. Tömegesen szöknek a kormány tábornokai.

Lisszabonból jelentik: Rádóértesülés szerint Martinez Barrio volt miniszterelnök távollétére lépett Mola tábornokkal és Azana elnök nevében felkérte, vállaljon hadügyi tárcát egy jobboldali és középpárti politikusokból alakítandó kormányban. Mola az ajánlatot visszautasította és kijelentette, hogy a lázadók el vannak szánva a végsőig való küzdelemre.

A kormánypárti tábornokok tömegesen szöknek Portugáliába. Legutóbb érkezett Gomez Carminero és Rominez tábornok és több kommunista vezető. Valamennyit Braganzába szállították.

Német állampolgárok élete elleni támadások miatt egyik német főkonzul tiltakozott.

Berlinből jelentik: A santanderi német konzul jelentése szerint Rainosában a kommunisták támadása alkalmával Imhof német állampolgár megebesült, 7 éves. Johanna nevű kislánya pedig életét vesztette. Az Imhof család sohasem politizált. Megtámadásuk nagy felháborodást keltett. A német konzul a santanderi polgári kormányzónál tiltakozást jelentett be az eset miatt és védelmi rendszabályokat követelt a német állampolgárok számára.

Négy osztrák alattvaló sebesülten menekült Valenciából.

Párizsból jelentik: A Havas-iroda jelent, hogy négy sebesült osztrák alattvaló Valenciából a spanyol határ közelében levő Perpignanba érkezett. Eppen akkor menekültek el Valenciából zépkocsijukon, amikor a szállodájuk előtti térséget gépfegyvertűz alá vették és így sebesültek meg.

Navarra tartomány a nemzetiek kezében. Visszaviszik a keresztet az iskolákba és a nemzeti zászlót a középületekre.

Bordeauxból jelentik: A Liberté du Sud-Ouest című lap jelenti, a nemzeti forradalmárok kezére került Navarra tartományból:

A középületekre felvonták a spanyol nemzeti színű zászlót. Szent Jakab ünnepét az egész városban nagy ünnepélyességgel ülték meg. A városi tanács elhatározta ezenkívül, hogy kiméletlenül lesújt a jogtalan árdrágítókra.

Megalakult az ideiglenes nemzeti kormány Burghosban.

A pamolanai városi tanács, amely a felkeléshez csatlakozott elemekből alakult meg, vasárnap tartotta első ülését, amelyen elhatározták, hogy az iskolák tantermeiben ismét ünnepélyesen visszahelyezik a feszületet.

(Tudósításunk folytatása a 3-ik oldalon.)

Meghalt Báthory Ferenc, a város oradeai tanár

Megint szegényebb lett ez a város. Szegényebb egy csöndes, öreg úrral, egy tudóstannal, aki olyan észrevétlen szerénységgel utazott el az örökkévalóságba, ahogy közöttünk élt, tanított, dolgozott, legutóbb már egészen visszavonulva egy poros agglagénylakás csöndes magányában...

Hetvenhat éves korában váratlan hirtelenséggel meghalt Báthory Ferenc, a Társulati Felső Kereskedelmi Iskola tanára, író és tudós utazó, a finnek és lappok földjének neves ismerője.

Harminc esztendeig tanított Báthory Ferenc s élete végéig volt szerény, alázatos, de komoly és ihletett munkása, csöndes rajongója tudományának és irodalomnak. E város ma élő társadalmának jelentékeny része ott ült annak a jónévű iskolának a padjaiban, melynek katedrája mellett Báthory Ferenc tanított, nevelt tudásra, amberségre és becsületre.

Jellegzetes és érdekes figurája volt ennek a városnak, magánosan élő visszavonultságában, a régmódi, kissé kopott, tanáros külsejű öreg ur, s valahogy Krudy Gyula regényfiguráinak különös hangulata kísértett mindig, mikor egyedülvaló sétái során összetalálkoztam vele a liget fái között. Ha ráköszöntem, ilyenkor zavartan összeresztette, mint aki nagyon messziről érkezik — mert úgy sejttem, még gondolataiban is mindig utazott, távoli vidékek sejtelmes tájain. Magyar tanár volt ő, akinek tulkiacsinyre szegte kenyerét a sors és a nyugtalan és szenvedélyes utazó vágyait csak részben váltotta valóra, robogó vonat és tengerek vizét hasító hajó. Mondom, ilyenkor zavartan nézett rám távolban kereső szemével... De mindig szólt néhány kedves szót. Olyan szerény és olyan személytelen tudott lenni, hogy az már művészet volt... Versekről beszélt szeliden és gyöngéden, óvatosan, szinte félénken keresve a szót s osztálytársaim felől érdeklődött jóságosan és megbocsátó szeretettel. Pedig hányszor megsértettük durván és kölyökös gonoszsággal érzékeny lelkét! De tudom, már életében megbocsátott nekünk, s én most fiúi szeretettel kérek bocsánatot tőle a legrosszabb és leghaláltabb osztály nevében is...

Halála is különös volt s mint egy Krudiregény hőse, úgy halt meg egyedül, agglagények elhagyatott, szomorú sorsában. 1928 óta nyugdíjban élt.

Az utóbbi időben már sokat gyöngéledett és betegeskedett. Szerény és takarékos ember volt világeletemben s megtakarított pénzeszközén most elment nyaralni Borsecré. Szombaton rosszul érezte magát, s bement Reghinbe, hogy orvosságát megcsináltassa. A patikából áment a közeli kávéházba, itt akarta

bevenni az orvosságot. Leült egy asztal mellé s mire a pincér kihozta a vizet, az idegen városban, ismeretlen emberek között — holtan találta a különös vendéget. Holtan az asztalra borulva...

Elvitte magával élete titkát, azt a borongó és titkos szomorúságot, amely homlokát és tekintetét felhőzte. Mert elfelejttem mondani: ritkán mosolygott és nevetni talán nem nevette soha. Az volt a sejtésem, hogy volt neki valami gyöttrő titka, amit magános magabizárkózott lelke senkivel sem tudott, senkivel sem akart megosztani s ezért választotta a magánosságot is. Nem volt családja és rokona, de tanártársainak és tanítványainak kiterjedt és szerető családja, döbbsent ijedtséggel és szomorúsággal vette halálhírért és emlékért kegyelettel fogja megőrizni.

Az emlékedett szellemű, csöndben dolgozó tudós-tanár komoly vesztesége társadalmunknak, amely már minden értékét megszámlálva tartja.

A rendőrség értesítését késve kapták meg azok, — tanártársai és hűséges tanítványai — akik halottjuknak tekintik Báthory Ferencet s így — legalább is egyelőre — Reghinben fogják eltemetni. Tanártársa, dr. Kursinszky Kálmán utazott Reghinbe, hogy végtesztessége felől intézkedjék. Itteni lakását egyelőre lepecsételték. Ugy tudjuk, akció indul a volt tanítványok körében, hogy idehaza síremléket állítsanak, amely Báthory Ferenc, az ember és a tudós tanár emlékéét őrizze s szó van arról

is, hogy földi maradványait később hazaszállítják. (By).

Báthory Ferenc 1860 május 8-án Balkányban született. Ref. vallású volt. A pesti egyetemen nyelvészeti és irodalmi tárgyakat hallgatott, majd tanulmányait a bécsi és oluji egyetemen folytatta. 1896-tól az oradeai Társulati Felső Kereskedelmi Iskola tanára volt. Beutazta csaknem egész Európát, Egyiptom és Palesztina részét. 1904 nyarán a Norvégia legészakibb részén lakó lappok közé indult, nyelvészeti és néprajzi adatgyűjtés céljából. 1905-ben megismétli utját és az Enare-tó vidékén lakó finn-lappok közt tölt két hónapot. Még három lappföldi utat tesz, a legilletékesebb budapesti tudományos egyesületek támogatásával és etnográfiai tárgyakat gyűjt. lapp-népdalokat vesz hangfelvételre a Magyar Nemzeti Múzeum számára. Önállóan megjelent művei: „Finn és lapp mesék” (fordítások). „Utazásaim a lappok földjén.” — „Nagyváradtól Madridig.” Különböző folyóiratokban és napilapokban sok nagyérdekes tanulmánya és újságcikke jelent meg és számos irodalmi, valamint tudományos népszerűsítő előadást tartott főként a Szigligeti Társaságban, amelynek választmányi tagja volt. 1924-ben Jorga szabadegyetemén román nyelven ismertette lappföldi utazásait.

Az oradeai Szigligeti Társaság az alábbi gyászjelentést adta ki:

„A Szigligeti Társaság mély megrendüléssel tudatja évtizedeken át volt választmányi tagjának, a kitűnő nyelvésznek és írónak, Báthory Ferenc ny. kereskedelmi iskolai tanárnak folyó hó 25-én, szombaton, Reghinul Sasescben, hetvenhat éves korában történt elhunytát. Nagynevű tagtársunk, könyvtárunk nemeslelkű gyarapítójának emlékéet mindenkor kegyelettel fogjuk őrizni.

Olasz és német álláspont az őrhatalmi értekezlettel szemben

Eden angol külügyminiszter külön megbeszélései

Rómából jelentik: A londoni hármass megbeszélésekkel kapcsolatban félhivatalos helyen kijelentik, hogy az olasz kormány fenntartja magának a jogot, hogy később válaszoljon a meghívásra. Olaszország csak akkor gondolhat az európai együttműködésben való részvételre, amikor a megtorlások politikájának már az emléke is eltűnik.

Az olasz sajtó különben kedvezően fogadja az értekezletről szóló jelentést.

Londonból jelentik: Eden fogadta az angol külügyi hivatalban a német és olasz ügyvivőket és tájékoztatta őket a hároőrhatalmi

értekezlet tanácskozásairól.

Londonból jelentik: A Daily Telegraph diplomáciai levelezője szerint Németország az őrhatalmi értekezletre való meghívásra a következő kérdéseket fogja föltenni:

1. Szigoruan az őrhatalomra korlátozzák-e a tanácskozásokat?
2. Vajjon be akarják-e olvasztani ezt a lényegében nyugateurópai értekezletet a kelet-európai hatalmak gyűlékezetébe?
3. Mi a nyugati hatalmak álláspontja a rajnai megszállás tekintetében?

MARIKA Irta: Erdődy Mihály

Koltay Tibor, a tenorista, a hotel halljában ült és szokásához híven unatkozott. De a következő pillanat már lepatantotta róla ásitó egykedvűségét. Egy hölgy libbent el mögötte üden, lélekfrissítő elevenséggel. Ez az... ez a mozdulat... igen... igen... hiszen ez Marika... ez ő...

Felugrott a bőrfotóbjából és utána ment. A hotel kapujánál utólrerte. Már éppen a kalapjához nyúlt, hogy köszöntse, amikor a háta mögött egy hang megelőzte.

— Várjon fiacskám...
A nő hátrafordult. Tekintete átsiklott Koltay arcán. A gúnyos megvetés, amit ez az egyetlen pillantás feléje dobott, elállította lélegzetét. Most már nem volt bátorsága megszólítani. Zavart tekintettel nézte, ahogyan karját a hozzásiető férfi felé nyújtotta.

Megkérdezte a portást:
— Mondja kik voltak ezek?
— Nászutasok.
— Hova utaznak?
— Nem tudom, kérem. A Nyugatiról indulnak a szegedi gyorsal...
— Köszönöm.

Megnézte az órát. Még volt tizenöt perce. Sietett ki az utcára. A májusi napfény az arcába hullt. Mint valami óriási reflektor. Egy

pillanatra felébredt benne a színész. Kitágult tüdővel vette a levegőt, mintha egy áriába akart volna kezdeni. Az utcazaj ütemes dallammá finomult és az egész égbolt mint valami végtelen nézőtér bámult feléje.

Taxiba ült és beleénekelte a soffőr fülebe:
— Hajtson a nyugatihozi!

Mennyi muzsika volt ebben a mondatban. A felvillanyozott vágy micsoda részegsége. De a soffőr, úglátszik, botfűlű volt, mert minden érzés nélkül, egykedvűen túlkölt.

— Fortissimó! — kiáltotta Koltay.

A soffőr gyorsabb tempót vett, de a Berlini-téren a közlekedési rendőr, mint egy bösz karmester, hosszú pauzával vágta szét az ütemet. Koltay dühöngött.

Mire az autó kiért az állomásra, a vonat elindult. És ahogyan ott állt a jegypénztár előtt, feltépett idegekkel, átcikázott rajta a kérdés:

— De minek is jöttem én ide?

Elröstelte magát, szegyelte ezt a diákos megszédülést, ami idehozta. Csak nem fog egy régi emlék miatt így megzavarodni? Marika férjhez ment, jól tette, semmi köze hozzá! Nem követelheti egy vidéki irodistalánytói, hogy miatta örökké pártában maradjon. Amiért hat évvel ezelőtt egy bálon szerelmet vallott neki és szavát vette, hogy várni fog rá, az még nem ok arra, hogy most megbolonduljon. Hiszen igaz, megígérte, hogy egyszer majd eljön érte,

ha majd nagy művész lesz, igen... de az ilyesmit nem szokás komolyan venni. Ami történt, az olyan természetes, hogy azon igazán nincs mit fennakadni. Hát rendben van. Feljajtsuk el.

— Igen... igen... de miért nézett végig rajtam olyan megvető pillantással? Hát olyan kicsi pont vagyok én, akit csak úgy el lehet intézni? Hát ki vagyok én?

Ezt az egyet Koltay nem tudta megbocsátani.

Betért az étterembe. Asztalhoz ült. Sört rendelt. Ivott. Nem ízlett. A feje fájt. Fizetett. Felkelt. Elment.

— Mi van velem?

A hotelből betelefonált az igazgatójának. Beteget jelentett. Három napig nem léphet fel. Bánja is ő, lesz, ami lesz.

Felhozatta a vacsoráját.

Nem tudott enni.

Lesétált a hallba. Itt se volt maradása. A cigányzene fűrészelte az idegeit.

Visszament a szobájába.

Lefeküdni. Aludni. Pihenni. És szépen mindent elfelejteni.

De a párnát máglyának érezte a feje alatt. Kidobta magát az ágyból, felöltözött. Szinte menekült a hotelből, céltalanul járta a villanyfényes utcákat és egyszerre csak azon vette magát észre, hogy ott áll a pályaudvar előtt.

— Mit akarok én itt?

(Tudósításunk folytatása az első oldalról)

Burgosban, Okasztília fővárosában honvédelmi bizottság alakult, amely mindaddig, amíg a katonai diktatúrát ki nem kiáltják az egész országban, ideiglenesen gyakorolni fogja a kormányhatalmat, a felkelők által megszállott területeken. A bizottság minden rendeletét Cabanellos Perrer tábornok írja alá. A bizottság legfőbb irányítója maga Molla tábornok.

A mai naptól kezdve Navarra tartomány területén tilos a nemzeti színű lobogón kívül más színű zászlót kitűzni.

**Hadállás a főváros körül.
A kormánycsapatok ellentámadásba kezdtek.**

Madridból jelentik: A főváros körül még mindig elkeseredetten folynak a harcok. Döntő csatára azonban még nem került sor. A kormány jelentése szerint a kormánycsapatok megszállottak Santandert, Gijont, San-Sebastint és Bilbaót.

Madridból jelentik: Az „Informazione” írja, hogy a Guadarabb hegységben álló fölkelő seregek ellen a kormánycsapatok általános támadásba kezdtek. A támadásban gyalogság, tüzérség és repülőraj vesz részt s együttes összeműködéssel halad előre.

Párizsi jelentések szerint nem felelnek meg a valóságnak azok a jelentések, amelyek szerint a fölkelőket visszaszorították volna. A fölkelők rettenetes véráldozatok árán bár, de tartják elfoglalt állásaikat.

Lisszaboni jelentés szerint 400 nemzeti forradalmár vasárnap behatolt a vörösek utolsó fellegvárába, Tuyba. A vörösek megadták magukat.

Avilában a parasztok fegyvert fogtak és Madrid felé közelednek a kormánycsapatok támogatására. San-Sebastianban a lázadók utolsó fedezékei is megadták magukat.

**Az angol sajtó áttekintése
a harcokról.**

Londonból jelentik: Az angol sajtó szerint a spanyol polgárháborúban a jelen pillanatban a következő stratégiai helyzet körvonalaí rajzolható meg: A kormány birtokában van az egész katalán tartomány, a földközi tengeri partvidék és Extramadura.

Madridban a helyzet még bizonytalan. A kormánycsapatoknak még nem sikerült áttörniök a fölkelők arcvonalát.

Badajszba a kormány egy hadosztályt küldött Lamo tábornok ellen. Albacetában a kormány győzött, de a Murcia és Madrid közötti utakat továbbra is a fölkelők fenyegetik. Trudiat ahol lőszergyár van, elfoglalták a fölkelők.



*Hogy fogait
épségben tartsa,*

*nemcsak reggel, hanem főleg ESTE is tisztítania
kellene őket!*

- Válassza meg gondosan fogpasztját!
 - Kefélje fogait kétszer napjában!
 - Vizsgáltsa meg fogait fogorvosával évente kétszer és nem lesz sem fogfájása, sem hamis fog!
- Néha hanyagság nem jár különösebb következményekkel. De ez nem vonatkozik a fogakra, mert itt a hanyagság bizonyosan megboszulja magát. A következmények: idült fogfájás, hamis fogak — az előrehaladott kor jelei — vagy pedig a belső szervek megbetegedése. Az orvosi tudomány bebizonyította, hogy számos reumatikus, vese- és szívbajnak oka a rossz fogakban rejlik.

Szaponkénti fogápolás Chlorodont fogpasztával a legbiztosabb védelem ellenük!

- Chlorodont az egész világon mint a tudományos alapokon nyugvó fogpaszta ismert, mert a tisztító alkotórészek kivül oxigént képző sókat is tartalmaz, amelyek a nyálképződést — a fogak természetes védőjét — fokozzák.
- De ez nem minden. A Chlorodont-készítők a kellemetlen szájszag kérdését is megoldották, mert a Chlorodont erősen illatos illó olajokat is tartalmaz, amelyek a szájszagot kiküszöbölik és az étel- és dohányszagot semlegesítik.

Chlorodont MEGŐVIA
FOGAIT
ÉS
EGÉSZÉGET

Bement az előcsarnokba és a kifüggesztett menetrendet nézte.

— Szeged, huszonhárom óra harminc...

Igen, ez az. Ez a legközelebbi vonat. Ezzel fog utazni. A pénztárhoz ment. Megváltotta a jegyet.

Csak mikor a fülkében ült, rázta föl a kérdés:

— De hát hová az ördögbe utazom én? Kihez? Miért? Minek?

Es már éppen le akart szállni, amikor a vonat elindult. Visszavonszolta magát a fülkéjébe, egyedül volt, a lámpa alig világított, néhez füstszag marta a torkát. Jött a kalauz:

— Mikor érünk Szegedre?

— Reggel hétkor...

Próbált elaludni. Hiába, nem ment. A feje zúgott, úgy érezte magát, mint a rab, aki börtönében ül. Es ha a kezét nem is, de a szívét mintha valóban vasbilincs szorította volna. Az emlékek láncai megkötözték a lelkét, nem, nem innen nincs szabadulás. Es átadta magát erőszakos porkolábjának: az emlékezésnek. Láttá a kis szegedi utcát, a Boldogasszony-sugárutat, ahol egy régi nyár rásóhajtott... a színházat, ahol az első tapsot kapta... a holdas estéket a parkban... a korszót, ahol a lányok utána fordultak... Marika... te legszebb, te legszőkőbb... te... te... hűtlen... te csalfa... hát lehet ezt elfelejteni? Azt a szép, szomorú csókot ott a Tiszaparton, hát lehet azt el-

felejteni, mondd? Es azt a forró báli éjszakát... azt a tangót... Marika... Marika... ez fáj... szeretlek... szeretlek...

Elynyomta az álmot.

Mikor felébredt, sütött a nap. A szántóföldek friss szaga áradt be a nyitott ablakon. Végre Szeged.

Gyalog vágott neki a sugárútnak, ahol a régi akácfaék köszöntötték fehér virágaikkal. Beszívta az illatukat. Istenem, itt semmi sem változott. Ugyanazok a házak, ugyanazok az ablakok. Mintha csak tegnap járt volna itt.

Beült a Kőz-kávéházba. Letelepedett a régi törzsasztala mellé és konyakot rendelt. A fizetőpincér mingyárt megismerte.

— Minek köszönhetjük a szerencsét?

— Hát csak eljöttem...

Mit is mondhatott egyebet? Hiszen ha a szívével felelt volna erre a kérdésre, akkor nagyon furcsán festett volna a dolog. Vaiahoggy így:

— Eljöttem Marikáért...

Igen, el volt szánva a legvégsőre. Marika szereti őt... kell, hogy még szeresse... elég lesz egy szó... egy multat visszaidéző mondat... egy meleg tekintet... egy kézzszorítás és Marika jönni fog... Rá fogja kényszeríteni, hogy váljon el az uratól... feleségül veszi... így akarja... így kell lennie...

Elhatározta, hogy először is felmegy az

ügyvédi irodába, ahol Marika mint gépirónő volt alkalmazva. Ott megtudja, kihez ment férjhez. Aztán a többi majd az ő dolga lesz...

II.

Amikor benyitott, a meglepetéstől majd hogy hanyatt nem vágódott. Az írógép melletti székén és kissé hervadtan ott találta Marikát.

— Maga az?

— Igen, Tibor...

Es azzal a reménykedő sóvárgással nézett Koltayra, mely azonnal elárulta, hogy hat év óta vár már erre a pillanatra. Zavarában alig tudott szóhoz jutni.

Koltay megdörzsölte a homlokát. Mi ez? Káprázat talán? Nem... nem... Ez csak ugyan Marika. Es az a nő, akit tegnap délután a szálló halljában látott, valaki más lehetett. Tévedett. Ennyi az egész.

— Foglaljon helyet, — mondta Marika és a szeme tele volt boldogsággal. Kereste Koltay tekintetét.

— Bocsánat, az ügyvéd urat keresem.

— Még nincs itt.

Es hozzátette:

— Egyedül vagyok.

Koltay az ő sajátos, fáradt mozdulatával végigsimított a homlokán:

— Később eljövök. A viszontlátásra...

Sarkonfordult. Elment.

Es többé vissza se jött.



A Háztulajdonosok Szövetsége augusztusi bérnegyedi tájékoztatója

Közlő: Dr Lengyel Zsigmond

I. Bérleti ügyekben.

A városi lakásbérleti szabályrendelet értelmében az 1200 lelt meghaladó bérösszegű lakások felmondási határideje 6 hónap.

Ujabbban azonban ebben a tekintetben a bírói gyakorlat nem egységes, úgyhogy tájékoztatásul azt mondhatom, hogy a 20.000 lelt meg nem haladó évi bérösszegű lakásoknál általánosságban a három havi felmondást is elegendőnek tekintik.

Ismétlem azonban, hogy egységes bírói gyakorlat ebben a kérdésben még ki nem alakult.

A magánutoni felmondást két tanu előtt szóval, vagy pedig két tanu által előttemeztet és ajánlottan elküldött levél útján kell eszközölni. Az évi bérleteknél a felmondást a félév illetve a negyedév 8-ik napjának 5 órájáig kell eszközölni.

A felmondó fél követelheti, hogy a másik fél a felmondás elfogadásáról írásos elismerést adjon ki.

Ha ezt a másik fél megtagadja, a felmondó fél a felmondás jogosságának a megállapítása iránt pert tehet folyamatba.

Egyébként ezeket a pereket a felmondás megtörténte után mindig azonnal meg lehet indítani, ha ezt a felmondó fél jogi helyzetének biztosítása szempontjából szükségesnek tartja.

Abban az esetben, ha a bérlő a felmondást írásban elfogadja, úgy a pert a bérbeadó csak a saját költségén teheti folyamatba.

Felmondás után köteles a bérlő megengedni, hogy a lakást a bérelni szándékozók hétköznapokon 10-től 12-ig és 3-tól 5 óráig, ünnepnapokon pedig 10-től 12 óráig megtekinthessék.

Egyszobás lakást a bérlet utolsó napját követő első köznap déli 12 órájáig, a kétszobás lakást pedig az első köznapon kell kiüríteni.

De utóbbi esetben egy szobát már a költözöködési nap déli 12 órájáig az új bérlő rendelkezésére kell bocsátani.

Három és több szobás lakást a bérlet befejeztét követő második köznapon kell kiüríteni, de legalább két szobát az első köznap este 8 órájáig az új bérlőnek át kell adni.

A béreket és a mellékdíjakat más megállapodás hiányában a negyedév, vagy a hó első napjának délután 5 órájáig kell fizetni.

Ha azonban a bérlő eddig ehhez a szabályhoz nem alkalmazkodott, akkor őt erre előzőleg figyelmeztetni kell.

Egyebekben pedig a rendkívüli felmondási jog érvényesítésének az esetei, a tulajdonost megillető törvényes zálog és megtartási jog gyakorlása, a bérlővel szemben a tulajdonost megillető kártérítési jog tárgyában utalunk korábbi tájékoztatásainkra.

Arra is felhívom a figyelmüket, hogy a pénzügyi kormány a májusi bérnegyednél az illetékezési határidő meghosszabbítás iránt beadott kérvényünket nem vette figyelembe és az illetékezésre megszabott határidőt nem hosszabbította meg.

(Folytatjuk.)

Dr Lestyán Endre prelátus-kanonokot meleg ünneplésben részesítették hívei

— Díszelőadás a Katolikus Körben —

Vasárnap délután a Katolikus Kör nagytermét szorongásig megtöltötték dr Lestyán Endre prelátus-plébános hívei, — akik ez alkalommal búcsúztak el huszonhárom éven keresztül köztük és velük élő plébánosuktól.

Dr Lestyán Endrét szombaton délelőtt iktatták kanonokká a székesegyházban, a beiktatást dr Némethy Gyula prelátus-kanonok végezte. Vasárnap délelőtt a Szent László-templomban főpapi misét és búcsúbeszédet tartott a távozó plébános, vasárnap délután pedig hívei búcsúztatták ünnepélyesen.

A Katolikus Kör nagytermét több ezer ember töltötte meg, az erkélyen is szorongásig álltak a búcsúztató hívek. Mikor dr Lestyán Endre a terembe lépett, szünni nem akaró eljenzés, taps és zenekari tuss fogadta. Ezután dr Cziffra Kálmán ny. főispán, egyházközségi elnök tartott megleghangú búcsúztató beszédet. Az őszinte tisztelet és szeretet szavaival emlékeztetett meg a búcsúzó plébános érdemeiről, akiről többek között így beszélt:

— Tudatában vagyok annak, hogy egy statisztikus hosszas munkája lenne szükséges ahhoz, hogy Lestyán Endre pártatlanul sokoldalú működésének negyedszázados adatait összefoglalja. Egy történész szorgalmas búvárkodása lenne csak képes a többnyire feltűnés nélkül, csendben elvégzett eredményes magvető munkásságnak gyümölcseit feltárni. Csak egy nagy művész esete tudná megfesteni az ő egyéniségének sorainkból kimagasló alakját úgy, hogy jellemző tulajdonságait méltóképpen jutassam kifejezésre.

Szavait ezzel zárta be:

— Méltó és igazságos, hogy hálát adjunk a Mindenhatónak azért, hogy őt nekünk adta, hogy hitbuzgó példájának és tanításának részesei lehettünk, méltányos, hogy vele szemben hálás köszönetünket a vett jókért törhetetlen ragaszkodással és szeretetteljes vonalozással kifejezésre juttassuk; de hálátelt érzéseink mellett különös áhítattal kérjük az Egek urát arra, hogy Lestyán Endre prelátus-kanonok urat dísszel ékesített új polcán is a miénknek, a magunkénak megőrizze, a Szentlélek kegyelme által friss testi és lelki egészséggel megerősítve még nagyon sok ideig vezesse és segítse szent hivatásának üdvös, eredményes teljesítésében, óvja és áldja személyében!

Ezután a száztagu Liszt Ferenc Ének- és Zenekar a Tanhauser opera: Bevonulási indulóját játszotta el András Ede zenetanár, országos karnagy vezényletével. Utána a „Pastor bonus” melodráma következett őt élőképkel. Rácz János szavalt a verset, a Jó Pásztort Maklói András alakította, az apostolokat a Kolping-fiúk, majd Jelinek Géza, a Központi Kat. Legényegylet világi elnöke mondott lendületesen szép búcsúbeszédet, miközben átnyújtotta a hívek ajándékát, egy gyönyörű „Jó Pásztor” szobrot. A szobor Horvay szobrászművész mesterműve és zsolnai porcellánból készült. Az alábbi felírat díszíti:

„Dr Lestyán Endre prelátus-kanonok úrnak, a Szent László-plébánia jó pásztora, Jézus Krisztus szelid és alázatosszívű plébánosának, soha el nem muló szeretettel és ragaszkodással: Örökké hálás hívei.”

Jelinek Géza nagy figyelemmel hallgatott beszédében többek között a következőket mondotta:

— Te nem vártad meg, hogy híveid a templom szentélyébe siessenek, hanem a mindig modern, isteni „Jó Pásztor” példájára utalunk mentél. Felkerestéd őket otthonukban, ha még olyan egyszerű volt is az az otthon, — bementél műhelyükbe, ha még olyan piszkosnak látszott is az. Mert az volt az elved, hogy nem lehet piszkos az a hely, amelyet a becsületes munka megszentelt.

— És aki egyszer otthonában fogadott téged, az ezt a főpapi és atyai látogatást az Isten házában viszonzotta neked, azért lett a mi kicsiny Szent László templomunk oly eszedálatosan meleg otthona a te híveidnek.

Jelinek Géza meghatott búcsúbeszéde után dr Lestyán Endre lépett az emelvényre. Szavait kedves közvetlenséggel azzal kezdte, hogy mind a két szónok az ő érdemei méltatásában túllépett a célon. Meglepetten keresi ennek a nagy ragaszkodásnak, ennek a meleg ünneplésnek az okát. Es amint ezt az okot keresve egyre mélyebbre ás, köszöklára lel: a katolikus hit köszöklájára.

— Azért jöttem ide, — mondotta többek között, — mert ezt az ünnepet a katolikus hit ünnepeinek látom. Az oltári szentségért van a papság és az oltári szentség szolgálata nem lehet papság nélkül. Az oltári szentségből ki-sugárzó fény körülveszi a papot is, ezért

engedjék meg, hogy a szerény személyemet illető dicséreteket a vallás és a hit dicséretének minősítsem.

A továbbiakban arra kérte híveit, imádkozzanak, hogy minél több apostoli lelkű pap legyen.

— A második ok, — mondotta, — ami idehozott engem, aki sohasem kerestem az ünnepeket, az volt, hogy megköszönjem ezt az ünnepeket, amely a papságnak a hívekkel való összeforrásának a bizonyítéka. Ezt tartom a legnagyobb értéknek. Hulljon le az a válaszfal, amely a híveket papjaiktól elidegeníti. Megköszönöm a Mindenhatónak, hogy személyemet eszközül használta fel ehhez a célhoz és hogy elérhették ezt a szép eredményt. Mert harminc évvel ezelőtt bizonyára nem lehetett volna megtartani egy ilyen búcsúelőadást. Mi már évekkkel megelőztük a katolikus akció gondolatát — a katolikus tevékenységet.

Beszédét azzal zárta be, hogy a jorszerinti elszakadás ellenére nem szűnik meg a lelkek közössége és hívei ő tovább is támogatni fogja imáival, hogy feltámadhasson az igazi krisztusi gondolat azokon a romokon, amelyek új erkölcsi világot akarnak építeni. Végül néhány meleg szóval megköszönt a szereplők fáradozását és a hívek megjelenését, akik ezzel is bizonyosságot tettek vallásos érzelmikről.

Dr Lestyán Endre szavait nagy lelkesedéssel és zenekari tussal fogadták. Utána a Liszt Ferenc Ének- és Zenekar Haydn: „Az egek beszélik Isten dicsőségét” című szerzeményét adta elő, megelőzőleg András Ede országos karnagy óriás fehérrózsából és ibolyából kötött csokrot nyújtott át az ünneplőknek, a Liszt Ferenc Ének- és Zenekar nevében. Az ünneplés utolsó pontja a „Nyolc boldogság” című párbeszédes élőkép volt, amelyet Rácz János és a Kolping-fiúk adtak elő. Angyalok voltak: Engel Eva, Chaura Eva, Killner Gizi, Istvánffy Emi, Istvánffy Évi, Szász Ili, Szabó Manci, Andriška Gizi, Ternovszky Böszö, stb. A lelkesült hangulatu ünnepség a pápai himnusz eléneklésével végződött.

A Református Kör Énekkarának próbahangversenye, melyen a legjobb művészeink szerepelnek, vasárnap 6 órai kezdettel lesz az olaszni leányintézet udvarán. A műsor ismertetésére visszatérünk. Beléptéldij nem lesz, fagyaltat várja a közönséget.

Szülőbirtokosok figyelmébe. A „Dionysos” szülőszindikátus a szülőbirtokosok tudomására hozza, hogy a Szülőszindikátusok Uniójának közbenjárása folytán a Román Nemzeti Bank a szülőbirtokosok részére egy „zöldhitelet” szavazott meg. Ennek folytán felhívja mindazon szülőbirtokosokat, kik e hitelet igénybe akarják venni, hogy a szindikátusban (Parcul Stefan cel Mare 15) a nekik szükséges összeget bejelentik, legkésőbb augusztus 1-ig. Jelen hitel feltételeit a szindikátusban tudomásukra hozzák.

Temetések. Kovács Gyula szabóiparos 54 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután 6 órakor volt a Rulikovszky kápolnából. — **Tucsko László** 68 éves korában elhunyt. Temetése tegnap volt. (Erdélyi „Concordia”).

Harmadszor is elverte a jég az erülmelléket. Valea lui Mihai. Saját tud. Az erülmelléket ez évben sok elemi csapás látogatta meg. A szülőket immár harmadszor verti el a jég, ami lényegesen kárt okozott. Ezúttal erősebb volt a jég és szóval nagyobb kárt is okozott az előbbieknél. A szülőkn kívül a kukoricában és a dohányban okozott kárt.

Erős ellentétek egyik nagyváros és az ő időközi bizottsága között

Tárgu-Mures. Saját tud. Dr. Sebess Jenő, a Magyar Párt tg.-muresi tagozatának elnöke rendkívüli intézőbizottsági ülést hívott össze a tg.-muresi Kulturpalota elajándékozási ügyének megbeszélésére. Ugyanis — amint azt már jelentettük — Dandea Emil időközi bizottsági elnök a „Fundatia Carol” nevű fővárosi művelődési intézménynek akarja odaajándékozni ezt az országos viszonylatban is kiváló épületreket.

Dr. Sebess Jenő bejelentette az intézőbizottsági ülésen, hogy a Magyar Párt elnöksége rövid tiltakozó iratot juttatott el a város időközi bizottságához. Ezenkívül jogászokból álló bizottságot bízott meg, hogy az ajándékozási megfelelő törvényes formák között támadják meg, felsőbb bírói és közigazgatási fórumok előtt is.

Radó Sándor volt az első felszólaló, aki tudomására adta az intézőbizottságnak, hogy a városi időközi bizottság folyó hó 16-án, dr. Dandea elnöklésével megtartott ülésén 16.382. szám alatt határozatot is hozott, mely szerint odaajándékozza a városi Kulturpalotát a Fundatia Carol-nak. Radó Sándor előadta, hogy dr. Dandea időközi bizottsági elnök alaptalan állításokkal igyekezett megokolni az elajándékozó határozatot. Így például azt mondta, hogy a Kulturpalotát annakidején a magyar állam építette, holott ezzel szemben az igazság az, hogy ezt az impozáns épületet a város közönségének pénzén építették. Igaz, hogy annakidején az akkori magyar kormány segélyt folyósított a város részére az építkezések befejezése után, ami

azonban a két és félmillió aranykoronához képest, amibe a Kulturpalota került, elegendő csekélységet jelentett, mert az a segély az építési költségeknek mindössze három és félszázalékát tette ki.

Javasolta Radó Sándor, hogy a belügyminiszterhez panaszos beadványt kell intézni, amelyben rámutatnak arra, hogy a közigazgatási törvény szerint az időközi bizottságoknak elajándékozásokra nincs hatáskörük. Ha pedig a Kulturpalota elajándékozását cserének, vagy más visszeres ügyletnek akarnák feltüntetni, akkor is előzetes minisztertanácsi engedély kell ahhoz, hogy a város vagyoni állapotában ilyen nagymérvű változtatásról lehessen határozni. Az időközi bizottság pedig ilyen előzetes beleegyezést nem kapott.

Dr. Fekete Gyula a közigazgatási bírósághoz való fordulás híve, de a belügyminiszter döntését is ki kell ismerni a kérdésben.

Dr. Bernády György, akinek egykori korszakalkotó polgármestersége alatt épült a Kulturpalota, most a multak legilletékesebb tanujaként beszélt arról, hogy a Kulturpalota a város polgárságának a filléreiből épült s annak építését is a városi törvényhatóság határozta el és hajtotta végre. Bernády még utalt Dandea egyik kijelentésére, mely szerint a város a Kulturpalotára ráfizet. Ez csak azért van, mert a városi moziüzem, mely a Kulturpalotában van elhelyezve, nem rentabilis s amikor annak bérbeadásáról volt szó, az időközi bizottságék elene foglaltak állást. Bernády még fölemlítette, hogy a palota belső felszerelésére is külön nagy költségei voltak a városnak. A palota részére vásárolt eredeti festményekre is például külön kilencven ezer aranykoronát adományozott a város. Ebből az adományból szerezték be Munkácsy, Paál László, Ferenczy és más híres mesterek képeit. Vajjon ezek a nagyértékű műalkotások is beleérthetők-e az ajándékozásba? Bernády a tiltakozás minden formáját és módját helyesli az elajándékozás tényével szemben s lehetetlennek tartja, hogy már az országos fórumok is igazat ne adjanak a város közönségének, mikor ez a maga által gyűjtött óriási értékű kulturális vagyonához ragaszkodik.

E nagyhatású beszédek után az intézőbizottság egyhangulag elfogadta az indítványokat és elhatározta, hogy a rendelkezésre álló törvényes eszközökkel küzdeni fog a Kulturpalota elajándékozása ellen.



NE kövesse el a
meggondolatlanságot,
hogy fürdőre utazik mielőtt szállodai szobát
rendelt volna!

A 3 PERCES INTERURBÁN, BESZÉLGÉSI DIJA:

Sinla-Bucuresti	40 Lei
Călimănești-Bucuresti ..	60 "
B. Herculane-Bucuresti ..	80 "
Sovata-Bucuresti	60 "
Vatra Dornei-Bucuresti ..	80 "
Tușnad-Bucuresti	60 "
Ocna Sibiului-Bucuresti ..	60 "
Constanța-Bucuresti	60 "
Balea-Bucuresti	60 "
Eforia-Bucuresti	60 "
Slănicul-Moldovei-Buc. ...	60 "
Govora-Bucuresti	60 "
21 óra után 40% engedmény	

Az idény közepén a szállodák zsúfoltak. Lehetséges, hogy kellemetlen meglepetésben lesz része. Éppen ezért helyesebb, hogy előre érdeklődjék, vajjon vannak-e üres szobák? Levél útján természetesen soká húzódik az elintézés. A legjobb megoldás a telefon. Néhány perc alatt megkapta az összekötőt a telefonon a szálloda igazgatóságával. Kedvére tárgyalhat, megkap minden felvilágosítást, választhat szobát és megállapodhat az árban is. Azután összecsomagolhat és nyugodtan utazhat. Szobát telefon útján rendelni igen praktikus eljárás. Ennek is így kellene tennie. Néhány perces telefonbeszélgetés megkönnyíti azonnali elutazását, biztosítja kényelmét és sok bosszúságtól óvja meg.

Az ország minden fürdő és üdülőhelyén rendelhet szobát telefon útján. A szállodák igazgatóságai mindenkor rendelkezésre állnak. Néhány perces telefonbeszélgetés és a kérdés meg van oldva. Milyen kellemes ház szobát tartani!

SOC. ANON.  ROMÂNIA DE TELEFOANE

Menekülések a spanyol diplomáciából és Spanyolországból

Külföldi segítségek a spanyol vörösek részére. A fölkelők a kormány csapatok általános támadása ellen is tartják magukat

Bruzellesből jelentik: A spanyol ügyvivő és a követség titkára lemondott.

Nabatból jelentik: A marokkói spanyol főkonzul és alkonzul lemondott.

Hendayból jelentik: Hoover, az Egyesült madridi nagykövete és családja egy amerikai hadihajón elutazott Spanyolországból.

Genovából jelentik: A „Princesa Maria” gőzös Barcelonából Genovába érkezett, 1600 menekülttel, akik közül mintegy ötszázan németek.

Apróbb csaták a fölkelők és vörösek között.

Hendayból jelentik: Hitelt érdemlő forrásból nyert értesülés szerint Loyolában, San-Sebastian közelében a laktanyába visszaszorított fölkelő csapatok kirohanást kíséreltek meg. Ez sikerrel járt és a fölkelők megszállták a közeli magaslatokat. Hatalmas ágyúharc keletkezett. Összesen 57 ágyúlevést számoltak meg. Azután a tüzelés alábbhagyott, végül megszűnt.

Gibraltárból jelentik: Algecirasi jelentés szerint 900 főnyi fölkelő csapat Estefona közelében megütötte a vörös miliciával. Heves

harc volt, melynek során 100 kommunista és 20 fölkelő elesett.

A Valencia és Madrid közötti vasuti összeköttetés helyreállt. A Mola tábornok főhadiszállásáról közlik, hogy két eddig kormányhű ezred fellázadt, titokban elhagyta a fővárost és a lázadókhöz csatlakozott.

Két láda aranyat küldött Spanyolországba a nemzetközi vörös segélybizottság.

Párisból jelentik: Az *Echo de Paris* leleplezést közöl arról, hogy a nemzetközi vörös segély hogyan pénzeli a kommunistákat. A napokban egy francia tulajdonban levő amerikai repülőgép érkezett Madridba és két láda aranyat hozott, amelyet a nemzetközi vörös segély küldött.

A *Figaro* szerint szombaton Franciaországból 8 ágyút és 26 láda lőszerrel szállítottak Spanyolországba.

A *Daily Telegraph* szerint Eden erélyes fellépésének tulajdonítható, hogy a francia kormány elhatározta a spanyol ügyben való teljes semlegességet.

Ferencbá'ék ennyit láttak a füled- szezombál...

Tg.-Sácuesc. Saját tud. A hőmérő itt is felcsipeszkedett 40 C. fölé. Hegyek hátán, völgyek ölén, amerre a szem ellát, sárga csikokban hullámzik a termés. Ingujra vetkőzött, barna emberek, fehér rokokós asszonyok, mezítláb gyermekek most készülődnek, hogy beálljanak a rendbe. Az erdőkről holdvilágos éjszakákon apró lovacskák, hófehér tehénkéék hozzák az illatos szénát s a fűrdőkön most indult meg igazában az élet.

Erdők sűrűje, sziklák töve hangos az idegenből jöttek szavától. Vonatok, autók, kocsik hozzák a sok csomagot, a sok embert s a bugyborékoló borvízben ficánkoló fiatalok, enyhe pocakos bácsik, némik élvezik a nyár örömeit. A székely pedig vasárnap, amikor ő is rádér, elmegy csodálkozni, embereket, idegeneket látni s jól megrázta magát a lehetetlenül rossz útakon, ködszerűen nyelve az autók porjellegeit, a következő hat napon rágódik, gondolkodik a látottak, hallottak fölött.

PUBINAK VACAK A LEPKEFOGÓ

— Hát gyönyörűséges az a Tusnad, — kezdi magyarázni Ferencbá, aki most fogyasztotta el az ebédjét egy árpakaszal tövében.

Kétfelét törli a bajuszát, jó vastag szivarat tengerit, meggyújtja egy háborus zsebbeli vilanylámpa nagyítójának naggyújtó tüzeiben s aztán az eget kémelve gondolkodik egy kicsit.

— Hanem, hogy mit es lát az ember...

— No? — bátorítom lassú szóval.

— Hát éppen akkor érkezett egy vonat s ott láttam valamit, de ammán furcsa vót, hallgassa meg.

— Vajjon a gazdag ember métt nevelé olyan rosszul a gyermekit, — kezd belé lassan a magyarázatába.

— Hallgassa meg, hogy ott a vonatonál állék s egy nagysága leereszkede a vonatból, egyszerre csak elkezd hadonászni a kezibe lévő lepkefogóval s mind azt kijátsza: Pubi, pubikám, gyere ide gyönyörűségem, mama lelke, kis boldogsága. S én néztem. Vártam, hogy merről futhat arrafelé lélekszakadva az a Pubi urfi, de sehol se láttam mozgást s mán azt hívéen, elment a nagysága esze, de mégse. Met osztán, hogy vaj tiszter megismétlődött a kiabálás, egyszer csak mégis felfedezem a gyermeket, akit Pubinak hítték. Ott állott fenn a trépeken s huzogatta a vállát.

— Hát nem jössz mamához, nézd mit hoztam, Pubikám... — rikojtozta újból a nagysága s akkor megindult a gyermek le a trépeken, de csak lépésbe s azt is lassan s mikor odaért az anyjához, még meg se csókolta se kezit, se arcát, csak aszonta nagy mérgelődéssel:

— En nem ilyen vacak lepkeháló akar-tam. Nem kell.

— Hü, engem hogy elöntött a méreg. En a minap egy kásu málnát vittem haza az enyémeknek s akkora volt az öröm, hogy nem tudtam estig lerázni őket magamról. Hol az egyik, hol a másik telepedett az ölembe s gondolám éppen, hogy ezt a Pubit látam, hogy furcsa ember lesz ez, ha felcseperedik odáig. S erre mondják, hogy uri gyermek? No e mán nem menyen ki az eszemből sokáig.

CSUDA A FEJÉRNÉPEKKEL

Még vagy hárman odaheveredtek mellénk a földre, amíg Ferencbá beszélgetett s most, hogy elhallgatott, egy másik, egy sokkal fiatalabb kezdett beszélni.

— Hallgassa meg, én es láték egy csudát, még pedig fejérnépekkel történt.

— Kivel te? — buggyant ki az érdeklődés egyszerre valamennyiből.

— Nem közölünk valók. Odabé, a faluba feredőzök. Vasárnap, mikor az aratóból vót, eljöttek vót ők es vaj haton, de mind nadrágba. Tiszta sejembe, de nadrágba s felül jó csórén, értik-e. Osztán hogy a pénztárhoz mentek jegyétt, megmondá Kovács Marci nekik, hogy

mennyenek haza s ötzködjenek fel tisztességesen, met így bé nem a miénkek közti... De, hogy haragudtak, ha látták volna.

KUTYA A BORVIZFEREDŐBEN

Hümmögnek, kacagnak az emberek s most már mindegyiknek van észrevétele, de ismét az öreg jut szóhoz.

— Erősen furcsa emberek vannak ezek között a nyaralók között es. Ott van ne, a Fortyogóba, a minap egy idegen társaság belé feresztette a kutyáját. Egy jó nagy kutyát, abba a drága jó borvizefedőbe. Ott bolhászták, kurál-

ták s azután ők maguk es megferedtek abba a vízbe, amibe a kutyát mosták. Hát most, amíg ki nem szipassák az összes vizet, imán valamirevaló ember ott nem feredhet. Igaz-e?

Irtózatos melegen süt a nap, de lejárt az ebédidő s a kaszák egymás után lendülnek bele a dúsz gabonába. Dőlnek a kalászkok a mezítelen lábak elé s amíg a jövő kenyérét gyűjtik, halmozák rakásba, azon gondolkodnak a székelyemberek, hogy mekkorát változott mindenképpen a világ felfogása. F—i.

A tokaji bor és a szegedi paprika izlik Japánban is

Egy világművelő út érdekes tapasztalatai

Budapestről jelentik: Zsigovits Béla nagy-oroszi esperes-plébános egy évvel ezelőtt Észak-Amerikába indult, hogy az ott élő honfitársainkat felkeresse és missziót tartson számukra. Onnan Hawain, Japánon, Kínán, Indián, Sziámon és még számos egzotikus szigeten keresztül bejárta a világot. Erről a hosszú, kalandos földközi útról nyilatkozik munkatársunknak:

— Hat hetet töltöttem Japánban, a Felkelő Nap országában. — mondja dr Zsigovits. Sokat láttam és hallottam, így állíthatom, hogy övök a jövő! A világ sorsa a Csendes-óceánon fog eldőlni egyszer és ott előbb vagy utóbb Japán lesz az úr! Ez a szívós, szorgalmas nép, amelynek szaporulata évenként egymillió ember, hallatlanul munkabíró s 12—16 órát dolgozik mindenki naponta. Állandóan mosolyognak, de lassan készülnek már a döntő pillanatra, amikor le fognak hengerelni mindent és átveszik a világ uralmát...

Az olcsóság netovábbja.

— Japánban hallatlanul olcsó minden. A modern villamosvasutakon például egy ötször akkora út, mint a Kálvin-térről Zuglóiig, csupán 7 sen-be kerül, az omnibusz órákig elvisz 5 senért és a nálunk 40 filléres külföldi levélre ott csak 10 sen értékű bélyegyet kell ragasztani. Az autótaxi egy órai út után mindössze 70—80 sen-be kerül.

— Egy alkalommal jártam Japán legnagyobb parkjában, Takarazokában, amelyet némileg a mi Angol Parkunkhoz lehetne hasonlítani. Itt 30 sen-nyi belépődíjért megcsodálhattam a csodálatos szépségű parkot, virágkerteket, megfürödhettem, csónakázhattam, a vurstli minden örömehez hozzájuthattam és azonkívül még egy művészi operaelőadást is végigélvezhettem, amelyet csupa nő játszott. És mindezt 30 fillérért.

— Milyen a japáni ember? — kérdezzük.

— Sokat dolgozik, nagyon kevésbé beéri és tanulni igen szeret. Amit jónak és a maga számára hasznosnak lát, azt azonnal átveszi, lekopirozza. A modern technika vívmányait mindenütt meghonosítják, így például van már írógépük is, amelyen — 3600 jel van. Valóságos művészet ezen írni! Arrafelé nem tudnak az egykéről, ritka család, amelyikben ne volna 10—15 gyermek, akiket az anyák és idősebb testvérek kendőbe kötve visznek magukkal. Éppen emiatt minden templom mellett van szoptató terem, ahol a japáni anya mise közben is láplálhatja csecsemőjét. A japán nő végtelenül bájos jelenség, amint tarka kimonójában tipeg az utcán, dereka körül a széles obinak nevezett övvel, amely hátul vastag vánkosban végezódik. Kedvesen csoszognak fapapucsaikban, amelyeket a ház előtt levetnek.

A qotenbai lepratóbor.

— Jártam Gotenbában, Japán legnagyobb belpoklos telepén. — mondja dr Zsigovits Béla esperes —, amely a hatalmas Fujiyama hegy tövében fekszik. Ezrével élnek itt csendesesen a belpoklosok, akiknek csak két szomorú percük

van az életben: amikor megtudják, hogy a rettenetes betegségbe estek, a második pedig, amidőn megvakulnak. De aztán lassan beletörődnek a megválaszthatatlan sorsba és élnek a maguk elzárkózott életét.

— Nem lázongnak a végzet ellen?

— Néha talán igen, de később béke költözik szívükbe. Dolgozhatnak, van zenekaruk, könyvtárak, sőt még sportolnak is. Olykor átárandul hozzájuk egy egészséges emberekből álló futbalcsapat és igen nagy örömet okoz nekik, ha velük szemben megnyerik a meccset. Táborukban ismeretlen dolog a szerelem, nem élnek családi életet, erre nem is gondolnak, bár az eddigi orvosi tapasztalatok szerint belpoklosok házasságából származott mintegy 1000 gyermek közül csak 8 örökli szüleinek súlyos betegségét...

— Mikor felkerestem őket, az egyik világtalan anyóka megkért, hogy játsszak nekik valamit kopott harmóniumukon. En készségesen egy Mária-éneket és egy csárdást játszottam el, amelyek nagyon tetszettek az élénk figyelő betegeknél. Viszonyosul a japán anyóka is elénekelt egy ősrégi nippon dalt, amelynek kedves szövegét az igazgató következőképpen fordította le:

„Ime, a kedves vendég, akit messziről már olyan nehezen vártunk, végre megérkezett! De jaj, szomorú lesz mégis a vége, mert egyszer megintcsak eltávozik...”

— Magyar emberrel nem találkozott Japánban? — érdeklődünk.

A szegedi paprika.

— De igen — feleli Zsigovits esperes —, egy igen kedves honfitársunkra bukkantam: Metzger Ferdinándra, aki tokaji bort és szegedi paprikát árusít Nipponban. Felesége, aki a Veres Pálné-utcai leánygimnáziumban érettségizett, az előkelőbb éttermekben bemutatja a paprikával való főzést, hogy megkedveltesse a japánokkal. Igen nagy mindkettőjük becsülete Japánban, szinte fogalomvá vált a nevük és jelentős mennyiséget adnak el e két magyar specialitásból. Metzger Ferdinánd a következőképpen magyarázta meg munkásságának célját előttem:

— Hazafias kötelességem, hogy e távoli piac révén is pár fillérenyi hasznot juttassak a magyar termelőnek, aki talán nem is sejt, hogy paprikája Osakában fogja fűszeríteni egy előkelő japán ember vacsoráját....

K. A.

MARGUERITE BOURGET:

A megtört pecsét

(Regény).

A modern kor vajudó házassági problémáinak egyik érdekes esete. Tündöklő, forró és színes regény, az új francia társadalom és francia vidék remek rajza.

Ara 95 leí és 15 leí portó.

Kapható könyvosztályunkban.

Református lelkészválasztás Valca lui Mihailon. Saját tud. Vasárnap választott új lelkészt a Valca lui Mihail református egyházközség, a nyugalmabavonult Végő József esperes helyébe. A sok pályázó közül egyhangulag Sas Kálmán titeagdi lelkészt választották meg.

Háromszázezer lelt sikkasztott egy falusi postamester. Tg.-Săcuiesc. Saját tud. Belani község postamestere, Nedelcu Toma néhány nappal ezelőtt megkérte egyik ismerősét, hogy pár napra, amíg rokoni látogatásba megy, vezesse a postamesteri hivatalt. A jó barát, aki nem hivatalos postás, eleget is tett a kérésnek, de már egy napi tevékenység után gyanakodni kezdett, mert az egyik fűrészfűrész háromszázezer leles csekkfeladását sehol se találta elkönyvelve. Tapasztalatairól aztán rögtön jelentést is tett a központnak, ahonnan ellenőrző bizottság szállott ki. Rövid nyomozás után így késégtelenül beigazolódott, hogy sikkasztás történt s Nedelcu ellen távirati körözést adtak ki. Ennek a gyorsíramu rendőri munkának hamarosan eredménye is lett. Cernăuțiában, az egyik szállodában sikerült letartóztatni a sikkasztó postamestert, aki külföldre akart szökni. A pénz nagyrészt megtalálták nála.

Kérem a szeplős hölgyet, akivel tegnap a Corson találkoztam és erre a lapra figyelmeztettem, hogy öntsön mosdóvizébe Mack's Kaiser Borax-ot. Az Ön szeplőit és bőrfoltjait is eltünteti, ha mosdóvizébe Mack's Kaiser Borax-ot önt és arcát naponta többször lemossa. Arcból zsíros fényét is eltüntetik a Mack's Kaiser Boraxos lemosások. Csak a közismert vörös dobozban valódi, kimérve nem kapható.

Bombardalmat okozott egy önbortváló készűlék. Budapestről jelentik: Vasárnap hajnalban nagy riadalom támadt Gróf Tisza István-utcában. Emberek százai álltak körül a 14. számú bérpalotát, amelynek a kapujában egy rendőr állt és egy csomagot őrzött. Az történt ugyanis, hogy a házfelügyelő, amikor kaput nyitott, az ajtó mellett egy dróttal elkötözött négyzögletes csomagot talált. Gyanusnak találta a dobozt és anélkül, hogy fölemelte volna, szolt az őrszemes rendőrnek. A rendőr a házmeester előadása alapján azt hitte, hogy valami robbanó anyag van a csomagban, értesítette a központi ügyeletet, ahonnan két detektív és egy rendőrtisztviselő sietett a házba. Ők sem merték a csomagot megérinteni és értesítették a rendőrségi robbanási szakértőt, aki óvatosan felemelte a gyanús csomagot és bevitte a rendőrségi laboratóriumba, ahol vizsgálat alá vették. Kiderült, hogy önbortváló készűlék hever benne, amit valószínűleg elvesztett valaki.

Összeütközött két kerékpár-versenyző az olimpiára való edzés közben. Debrecenből jelentik: Földy Károly 25 éves kerékpár-versenyző, aki a berlini olimpiára edzést végzett, kerékpárjával összeütközött egy másik versenyzővel és lezuhant gépéről. Esés közben összezúzta a fejét, azonkívül az orvosok megállapítása szerint agyrázkódást és belső sérüléseket is szenvedett. Azonnal orvost hívtak, aki a súlyosan sérült sportembert első segélyben részesítette, majd intézkedésére a klinikára szállították.

*** Helyettes óvónői állás.** A Sft.-Gheorghiei (jud. Treiscaune) római katolikus óvodához helyettes óvónőt keresünk. Díjazása: lakás és ellátás Ferenc-rendi nővérek zárdájában és havi 700 lei készpénz. Működési engedély (autorizatie de functionare) szükséges. A tanítás nyelve magyar és román. Folyékony román nyelvtudás feltétlenül szükséges. Csakis római katolikus vallású tanerő jöhet számításba. Az okmányokat „Parohia rom cat. Sft.-Gheorghie, jud. Treiscaune” címre kérjük. Sft.-Gheorghie, 1936. július 19. Dr Szalay Mátás esperes-tanfelügyelő.

Oszták kirándulók halálosvégű vitorlázása a Balatonon. Siófokról jelentik: Szombaton délután mintegy harminc főből álló oszták kiránduló társaság vitorlás-kirándulásra indult a Balatonon. Huszonötön egy nagyobb yachton indultak el, míg öt turista kisebb vitorlásokon igyekezett a hosszabb víziutat megtenni. Verőfényes napsugaras időben indultak el. A víz tükre sima, nyugodt volt. Az oszták vitorlásai szépen siklottak a vizen és jóidőig nem zavarta semmi sem utjukat. Estefelé azonban heborult az ég, bolt íjező viharfelhők tornyosultak a Balaton felett, mennydörgött, villámlott és hatalmas erejű szélvihar kerekedett. A vihar egyre hevesebb lett. Emeletmagas hullámok csapkodtak. A huszonöt tagú társaságnak sikerült megmenteniük, de a kis vitorlás öt utasa rezzele a vihar elmulása után sem került elő. Mind az öt-en a vihar áldozatai lettek és holttesteik sem kerültek elő eddig a víz mélyéből.

Késik a nyugdíjak kiutalása Oradeán. A pénzügyminiszter még a tavasszal rendeletet adott az összes pénzügyigazgatóságoknak, hogy a nyugdíjasoknak minden hónap 28-ig fizessék ki a járandóságukat, mégis az oradeai pénzügyigazgatóság már két hónap óta mindíg elmaradt a fizetéssel és a júniusi nyugdíjat is július 8-án fizette ki. Az oradeai nyugdíjasok küldöttsége kereste fel a pénzügyigazgatót, hogy ebben a hónapban a már esedékes nyugdíjakat fizessék ki, de azt az értesítést kapták, hogy a pénzügyigazgatóság még eddig semmiféle rendeletet nem kapott a nyugdíjak kifizetéséhez.

Nyomtalannul eltűnt egy székely kisfiú. Mercurea-Ciuc. Saját tud. Guzdrán János tomesi gazdálkodó még január hónapban bejelentette, hogy egyik napról a másikra eltűnt Guzdrán Béla 13 éves fiugyermeke. A hatóságok körözést is adtak ki ellene, de minden eredmény nélkül. A kétségbeesett szülők és a fiú testvérei most lapunk utján is kérnek mindenkit, aki tud valamit a nyulánk természetű, hosszukás arcú, kékszemű, székelyruhás fiúról, jelentse azt a hatóságoknak, vagy a szülőknek. Tomesti. jud. Ciuc. címre.

*** Elejét venni, ez minden!** Fogainak elromlásának Ön is elejét kell, hogy vegye azáltal, hogy naponta **Odol fogpasztával** ápolja azokat. Az **Odol-fogpaszta** eltávolítja a fogkövet, anélkül, hogy a fogzománcot megsértené, mert az Odol fogpaszta kellemes ízű is. Az Odol fogpaszta éppen a forró nyári napokon elsőrangú fel-frisülést és felélesztést idéz elő. Használjon olyan gyakran, amennyire csak lehetséges, naponta többször Odol fogpasztát fogainak épségbentartására.

Automata telefont kap Braşov. Saját tud. Önműködő telefonközpontot kap az őszire a braşovi központi posta is. A nagyszabású terveken most dolgoznak.

*** Számos női bajnál reggel, éhgyomorral fél-pohárnyi természetes „Ferenc József” keserű-víz végtelen nagy megkönnyebbülést szerez azáltal, hogy a belek tartalmát felhígítja és akadálytalanul kiüríti, azonkívül az emésztőszervek működését lényegesen előmozdítja. A nőgyógyászati klinikák bizonyítványai tanúsítják, hogy az igen enyhe hatású Ferenc József vizet, különösen a szülészeti osztályon, a legjobb eredménnyel alkalmazzák. Az orvosok ajánlják.**

A petroleumból villanyáramot fejlesztő gép feltalálóját Bucureştibe hívták. Szilágyi József marghitai technikus, akinek érdekes találmányáról részletesen beszámoltunk, táviratilag Bucureştibe hívták, hogy ott gépét egy nagy petroleum vállalatnak bemutassa. Szilágyi a jövő héten indul Bucureştibe. Találmánya iránt élesen érdeklődik a hadsereg és az államvasutak vezetősége is.

*** Szovjet-Oroszországba három ragyogó társasutazást rendezünk.** Indulások: augusztus 15, szeptember 2, szeptember 17. Részletes prospektus a Dácia Menetjegyirodában.

Az Astra munkásai tovább folytatják a sztrájkot. Aradról jelentik: Az aradi Astra-gyár munkásai már huzamosabb ideje sztrájkolnak. A rendőrkvesztura most felhívást intézett a munkássághoz, amelyben felszólította a munkásokat, hogy hétfőn reggel vegyék fel a munkát, mert azokat, akik nem jelentkeznek a munkára, a vállalat vezetősége minden további felmondás nélkül elbocsátja, mert a sztrájkot a hatóság törvénytelennek tartja. Az Astra munkásai vasárnap ebben az ügyben népes gyűlést tartottak és kimondották, hogy a sztrájkot tovább folytatják és Nistor munkaügyi minisztert, aki hétfőn Aradra érkezik, kéri fel a közvetítésre.

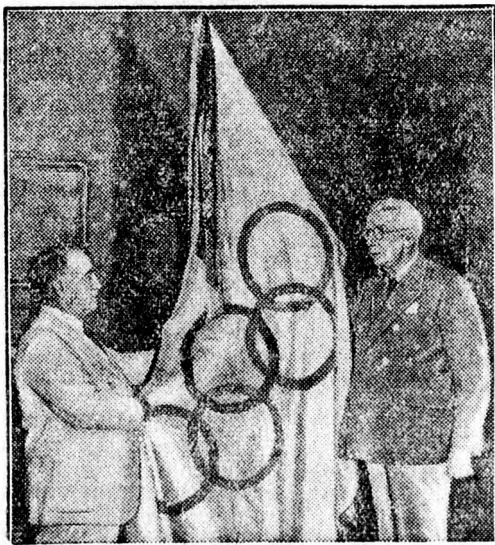
Satu-Mare prefektusa közbenjár a kenyérbélyeg-rendelet visszavonása érdekében

Még sem maradt kenyér nélkül Satu-Mare

Satu-Mare. Saját tud. Jelentettük, hogy a pékmesterek az újonnan életbeléptetett kenyérbélyeg-törvény miatt pénteken este beszüntették a sütést és szombatra a város kenyér nélkül maradt. Az üzletekben csak száraz kenyeret lehetett kapni, még a hetes prézlinek valót is szétkapkodták. A prefektus intézkedésére a rendőrség a spekulatortörvény alapján kihágási jegyzőkönyvet vett fel a nem sütő pékmesterekről. Délben a vezetőügysz, az iparkamara s a rendfenntartó hatóságok bevonásával értekezlet volt Simu alispán elnöke mellett, ahová később berendelték a pékek megbízottait is. Erre a sztrájkolók az alispáni hivatal elé vonultak, de rendbontásra nem került sor.

Simu alispán a pékek előtt kihirdette az értekezlet eredményét.

Ha este hét órára nem lesz friss kenyér, a sztrájkolók elvesztik iparigazolványukat, sőt az idegen származásúak állampolgárságát is megsemmisítik.



William May Garland,

a amerikai olimpiai csapat legidősebb tagja Los-Angelesban átvesszi a város polgármesterétől az olimpiai zászlót, amely 1932-ben Los Angeles stadionja fölött lengett. — hogy átadja azt a berlini olimpiai versenyek rendezőségének.

A pékek azonban még ennek ellére is fenntartották feltételüket: Csak akkor sűtnék, ha felfüggesztik a kenyérbélyeg-törvényt. Délután 4 órakor a pékek megbízottai újabb tárgyalást kezdett az alispán, akinek rendeltére a pénzügyi hatóságok kijelentették, hogy a törvény kifogásolt részeit nem fogják szigorral alkalmazni s ahol nem találunk rosszkaratót, nem vesznek fel jegyzőkönyvet. Simu alispán megígérte, hogy Bucureştiben közbenjár a törvény felfüggesztése, vagy módosítása érdekében, amire a pékek ideiglenesen felvették a munkát.

Vasárnap reggel már friss kenyeret árultak Satu-Maren.

Ideiglenesen megengedték a timisoarai pékeknek, hogy házikenyeret sütésre elfogadhasanak.

Timisoara. Saját tud. Szombaton lépett az új kenyérrendszer életbe. A pénzügyigazgatóság a szombati nap folyamán osztotta ki a pékeknek az új kenyérbélyegeket. Ezek lilaszínűek s egy-egy bélyeg egy-egy kilo kenyérré szel. A pékek ismételtén jártak a városnál és a megyénél s a öbbonaértékesítési dekrét egyes határozatainak enyhítését kérték. A városnál megígérték, hogy interveniálnak aziránt, hogy a házilag készített kenyeret továbbra is süthessék a pékek.

A megyei gabonaértékesítési bizottság a város közbenjárására tényleg amellet döntött, hogy a pékek egyelőre minden további nélkül süthetik az effajta kenyeret anélkül, hogy azon kenyérbélyeget alkalmazzanak. A pékek ülésén Szechenyi Sándor elnök közölte aztán részletesen a gabonaértékesítési bizottság állásfoglalását. A bizottság pártolólág terjeszti fel Bucureştibe a pékek memorandumát, amelyet ezek már napokkal ezelőtt nyújtottak be s amelyben rámutatnak az őket károsan érintő rendelkezésekre. A megyei bizottság egyelőre megengedte, hogy a lisztfajták különbözőségére való tekintettel öt-százalékos divergencia mutakozhatik a raktárról elhasznált liszt s az előállított kenyér között.

Kimondotta a bizottság, hogy bármikor tartható ellenőrzéseket úgy korlátozzák, hogy azokat lehetőség szerint csakis nappal tartásá meg. A házilag készített kenyér sütése délelőtt kilenc és tizenegy óra között meg van engedve. A pékek által eszközölt liszeladást egyelőre úgy oldják meg gyakorlatilag, hogy ez blokk alapján történik s a blokkon feltüntetett mennyiséget naponta bevezeti a regiszterbe.

SPORT

A Sparta és az Ausztria került a KK döntőjébe

Elvérzett az Ujpest Bécsben, az Ambrosiana pedig Prágában szenvedte el második vereségét

A Közép-európai Kupa középdöntőjébe, mint ismeretes, a négy résztvevő nemzet (a svájciak már a selejtezőben elbúcsúztak) 1-1 csapata került. A döntőbe azután egy cseh és egy osztrák csapat került. Ugy az Ausztria, mint a Sparta idegenben és otthon is legyőzte ellenfelét.

Ausztria—Ujpest 5:2 (1:1).

Bécs. 35.000 néző, bíró Kriszt. A jobb kondíció és a nagyobb szerencse döntött. Ujpest kétszer is vezetett, de azután visszaesett. Szalay megsérült és ez a körülmény döntő hatással volt az eredmény kialakulására. A 10. percben Zsengellér lövi az első gólt, Jerusalema a 37. percben egyenlít. Szünet után a 4. percben Zsengellér ismét az Ujpestet juttatja vezetéshez, de a 8. percben Sindelar egyenlít, sőt még három gólt lő az Ausztria. Jerusalema, Sindelar és Stroh révén. Ujpestből csak Zsengel-

lér, Sternberg és Kocsis volt jó, míg az Ausztria legjobbjai Adamek, Stroh és Sindelar.

Sparta—Ambrosiana 3:2 (1:1).

Prága. 40.000 néző, bíró Beranek. Gyenge klasszisu játékban szerencsével győzött csak a Sparta, amelynek csatársorában egyedül Braine tűntette ki magát. A 8. percben Braine lötte a Sparta vezető gólját, a 14. percben Meazza egyenlített.

Szünet után a 13. percben gáncs miatt megítélt 11-esből Zajicsek újra a Spartának szerezte meg a vezetést, a 28. percben Frossi egyenlített. A 37. percben a kitörő Braine lötte a Sparta győztes gólját.

A győztes csapatban Brainen kívül minden ember csak átlagjátékot produkált. Az Ambrosianában Ferrari volt a legjobb ember, ő irányította a csatársort. Ferraris II. középcsatár egészen gyengén játszott. A fedezetsorban Turchi, a védelemben Peruchetti volt a legjobb.

A Cluji Atlétikai Club nyerte a Dreher-Haggenmacher kupát

Oradea. Saját tud. Szombaton és vasárnap tartották meg a Dreher-Haggenmacher kupa-mérkőzéseket, amelyen a Gloria, Törekvés, CAO, Makkabea, KAC és NSE három csapata vett részt. A kiírás szerint a kupát 3-szor egymás után vagy 5 megszakításos győzelemmel lehet megszerezni. Az első két évben az NSE győzött, tavaly a Gitta fivérek révén a Gloria, az idén azonban Gitták nem jöhettek és így a KAC szerezte meg a védelmet és a kupa első ízben vándorolt Clujra. Részletes eredmények a következők:

Gloria—NSE II. 4:0.

Crasnic—br. Gerliczy 0:6, 6:0, 6:3. Tăraul—Lázár 6:1, 6:1. Somogyi Klári—Székely Lidi 6:0, 6:0. Orasnic—Hedrikné 6:3, 6:2.

NSE—Törekvés 3:0 w. o.

Hegedüs Ottó—Klein 6:4, 8:6. Dr. Grósz Sándor—Spreng 6:2, 6:0. Dr. Grósz—Hegedüs—Spreng—Klein 6:3, 5:7, 7:5.

CAO—Makkabea 4:2 w. o.

Steiner—Grünvald 10:8, 6:4. Petrovics—Gold-

stein 6:0, 6:0. Berecki—Arató 8:6, 5:7, 3:0 w. o. Keleti—Papos 6:1, 6:0. Steiner—Petrovics—Grünwald—Spitrek 6:2, 3:6, 12:12. Arató—Papos—Berecki—Keleti 6:3, 6:4.

KAC—NSE II. 4:0 w. o.

Kuhn—Hegedüs 6:0, 6:1. Benedek—Ifj. Kakas 6:0, 6:0. Platthy Éva—Barthos Csilla 6:1, 6:0. Kuhn—Benedek—Hegedüs—Bartos 6:0, 6:1.

Középdöntők.

KAC—CAO 4:1. Kuhn—Steiner 9:7, 7:5. Benedek—Petrovics 6:2, 6:2. Bereczky Magda—Platthy Éva 6:2, 2:6, 6:1. Lám—Keleti 7:5, 6:2. Steiner, Petrovics—Benedek, Kuhn 7:5, 6:2.

Gloria—NSE 4:0 w. o. Dr. Crasnic—dr. Grósz 3:6, 6:3, 6:2. Taran—Paál 6:1, 6:3. Somogyi Klári—Liszka Mancsi 6:3, 6:0. Crasnikné—Papp Magda 6:3, 7:5.

Döntő.

KAC—Gloria 4:1. Kuhn—dr. Crasnic 9:7, 6:4. Benedek—Taran 6:3, 6:4. Somogyi Klári—Crasnikné 6:4, 4:6, 6:4. Benedek, Kuhn—Crasnic, Taran 6:1, 6:2. Benedek, Platthy Éva—Crasnic, Somogyi Klári 6:3, 8:6.

Hülföldi sporteredmények

Stockholm: Norvégia—Svédország 4:3 (3:1)
Zimony: Sparta—Rapid 2:1 (1:1). Nagy meglepetés.

Páris: A francia nagydíjas kerékpárverseny vasárnap a Buffalo-pályán a német Metze győzelmével végződött, aki honfitársa, Lohmann előtt az első helyen végzett. Metze 100 méterrel győzött. Rousse és Lacquehay különböző sérülések miatt helyezetlen volt.

Tilalom elenére kalapácsot vetettek az amerikaiak. Berlinből jelentik: Vasárnap már nem tudták türtőztetni magukat az amerikai kalapácsvetők. Dreyler, Rowe és Favor levonult az uszóstadion mögött fekvő gyakorló pályára és elkezdett hajgálni. A kalapács golyója hatalmas gödröket ásott a szép, gyepes talajban. Az amerikaiak csak a vállukat huzogatták.

— Valahol csak muszáj dobni — ez volt a véleményük.

A japánok viszont habozás nélkül, hogy nem főlős természetűek. Amíg az amerikai hármas hajgálta a kalapácsot, az ő 3000-eseik akadályt futottak. Valóságilag Kovács stílusban veték az akadályokat. Nagyon tájnak!

Az „U“ marad bent az A) Ligában

Universitatea—Ilsa 1:0 (0:0)

Clujról jelentik: A Nemzeti Bajnokságba való bejutásért a második selejtező mérkőzést vasárnap játszották le az „U“ és az Ilsa csapatai. Első ízben Timisoaran az egyetemisták győztek 4:1 arányban s most 0:0-ás féldő után a második mérkőzést is megnyerték 1:0-ra. Kettős győzelmével az Universitatea megvédte helyét az A) Ligában.

Belföldi sporteredmények

Bardásagos mérkőzések:

Salonta: NSC—Törekvés 4:2 (2:0).

Craiova: Craiova vál.—Turnu Severin vál. 6:0 (4:0).

Galazi: DVA—Makkabea 3:1 (2:0).

A B) ligába jutásért:

Timisoara: UDR—Electrica 3:0 (1:0). Megóvott mérkőzés újrajátszása. Az első meccset az Electrica nyerte meg 2:0 arányban. Góllövő: Fodor (2), Keller.

Ujpestet meghívták Bécsbe, a KK „vigasz-tornájára“. Bécsből jelentik: Az Ujpest játéka az Ausztria ellen — a vereség dacára — annyira tetszett, hogy még vasárnap este meghívást kapott a lila-fehér csapat az augusztus 15—16-án Bécsben megrendezendő tornára. Ezen az Admiria és a Rapid mellett az Ujpest és a Slavia vesz majd részt. Miután valamennyi csapat már kiesett a KK-ból, az augusztusi bécsi torna a KK „vigaszdíjának“ lesz tekintendő.

PÁRISI BEMUTATÓVA ZSUGORODOTT A BARCELONAI ELLENOLIMPIA. Párisból jelentik: A barcelonai ellenolimpia a spanyol forradalmi események miatt „bizonytalan időre“ elmaradt. A már utrakelti legénységek — több-kevesebb kaland után — visszafordultak spanyol földről. Tegnap, vasárnap a visszavért francia sportolók és a Franciaországban rekedt svéd kiküldöttek részvételével nagyszabású vigasz-bemutató volt a Pershing-stadionban. A bemutató során atlétika, futball, kosárlabda, ritmikus tánc, stb. szerepelt a műsoron.

SZÍNHÁZ

Megindult a küzdelem az aradeali színházak koncessziójáért

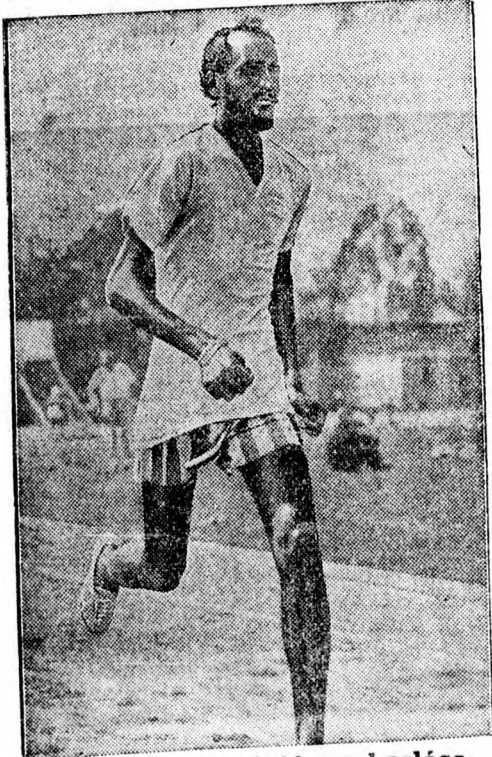
Ot pályázó az aradi színházra

Aradról jelentik: Aradra érkezett Szabadkai József satumarei szinigazgató és közölte, hogy az aradi színházat a jövő idényre megpályázza. Szabadkai Szendreiék bevonásával próbálja meg tervének keresztülvitelét. Egyébként a cluji szinistársulat igazgatójával egyetértésben látogatná az országrész nagyobb városait, olyképpen, hogy a cluji színészek játszanának Oradeán, Targu-Muresen, Brasovban és Sibiuhan, Szabadkai pedig Arad, Timisoara, Satu-Mare főállomásokon kívül még Baia-Mare, Carei-Mare, Sighetul-Marmatiei és esetleg Lugoj városokat keresné fel.

Szabadkain kívül a színházi bérletre ismét igényt tart Szendrei Mihály. Az idén egy új társas alakulat is a küzdőtérre lép. Inke Rezső, aki tavaly Forgács Sándorral kísérte meg a színház átvételét, ezidén Felhő Ervinnel kísérletezik. Napok óta Aradon tartózkodik dr. Ferenczy Gyula vándor szinigazgató, aki az aradeali pályázás viszontagságait kívánna állandó állomással felcserélni. Ertesülésünk szerint Szabadkai a timisoarai színházat is megpályázza.

Az oradeali színházra eddig csak a cluji Thália társulat pályázott. Parlagi Lajos ez idén még nem akar szervezkedni és csak jövőre kezdene akciót az állandó oradeali szintidény megteremtése érdekében.

Timisoaran jelenleg Bácskay Gyula szinigazgató társulatának minden egyes előadása alkalmával zsufolásig megtelik a Gyárudvarban a nézőtér, ami bizonyítéka annak, hogy a színházlátogató közönség tetszését a színészek megnyerték.



Hindu versenytűtő gyakorlása az olimpiai faluban.

A hinduk olyankor, amikor nem viselnek turbánt, csomóba kötik hajukat a fejük tetején.

KÖZGAZDASÁG

Milyen kísérő okmányok szükségesek a jugoszláviába irányított árukhoz?

Belgrádból jelentik: A Jugoszláviába irányuló áruküldeményeket kísérő okmányaira vonatkozólag az utóbbi időben sok helytelen felvilágosítás került forgalomba s ezért most ismét közzétették az erre vonatkozó rendelet intézkedéseit. Ezek az intézkedések a következők:

Postai küldeményeknél csatolni kell egy kísérőlevelet és az áru számlaértékét feltüntető postai bevallást, egyes esetekben pedig az eredeti számlát is. Az eredeti számla csatolására azért van szükség, hogy a beviteli adó, amelynek alapja a számlaérték, a fuvardíj és a vám együttes összege, megállapítható legyen. Ha a számlát nem csatolják, a jugoszláv vámhatóságnak joga van a beviteli értéket saját becslése alapján megállapítani, amelynek azonban alapul a lefizetett vámnak legalább ötszörösét veszi, vagyis a gyakorlatban az így megállapított érték mindig magasabb a valódinál. Ilyen esetekben azonban a címzettnek joga van a tényleges érték alapján kívánni a vám kiszabását. Ekkor azonban csatolni kell: 1. az eredeti 2 dináros bélyeggel ellátott számlát, amelyen a címzett sajátkezűleg is igazolja a helyes számlaértéket; 2. a számlaérték specifikálására megállapított nyomtatványt két példányban kiállítva és 2-2 dináros bélyeggel ellátva. A postai küldemények elvámolásánál nincs szükség a származás igazolására. „Minta érték nélküli” küldemények szintén a postai vámhivatal ellenőrzése alá tartoznak. Ha a vámhivatal megállapította, hogy a mintaküldemény értékesíthető, a küldeményt elvámolja, vagy pedig felszólítja a címzettet a küldeménynek értékesíthet-

lenné tételére.

Légi postai küldeményeknél a rendes postai küldeményekéhez hasonló az előírások.

Vasúti és hajószállítmányoknál a vámbevalláson kívül még számlát és származási bizonyítványt is csatolni kell. A származási bizonyítvány csatolása azért is rendkívül fontos, mert ennek alapján a minimális tarifa szerinti kedvezményes vámot számítják. A származási bizonyítványt pontosan és törlések nélkül kell kiállítani, pontosan feltüntetve a csomagok számát, a csomagolás minőségét és az áru súlyát. A bizonyítványt láttamoztatni kell az illetékes kamarával. A számla bármely nyelven kiállítható és igazolás nem szükséges. A beviteli adót a számla alapján vetik ki, ami a számlaérték, fuvardíj és vám együttes összegének 4-16%-a között mozog. A vámhivatal nem veszi figyelembe a számlán kitüntetett engedményeket vagy mérsékléseket és a készpénzfizetési engedményt is csak 5% erejéig veszi figyelembe. A címzett írásban köteles igazolni, hogy a számla eredeti és összege a valósinak megfelel. Gondosabban kell ügyelni az olyan számlákra, amelyeket franko rendeltetési hely vagy franko vámhivatal állítanak ki. Ezekben a tulajdonképpeni számlaértékeket, a fuvarköltségeket és a vámot külön fel kell tüntetni. A vámhivatalok ugyanis könnyen elnézhetik a fizetési feltételeket és az elvámolásnál a számlához számíthatják a beviteli adó kivételénél a fuvardíjat és vámot is. A címzett ugyan visszakapja a vámokmányokat, reklamálni azonban már nem tud, mert a határidő közben lejárt.

Mennyi valutát lehet kivinni Lengyelországból

Varsó. A lengyel devizakorlátozási intézkedések során az utasok által külföldre vihető fizetési eszközök mennyiségét a következőképpen állapították meg: Egy-egy utas havonta egy útlevele 500 zloty kivételére jogosult, amelynek azonban mellékes, hány személyre szól az útlevel. Hasonlóképpen járnak el tömeges utazásoknál is, ha a résztvevők közös útlevelel utaznak. Csekket és váltót az utasok csak a lengyel Nemzeti Bank engedélyével vihetnek magukkal. Fizetési eszközök, kamat- és osztalék-szelvények, szelvények, betétkönyvek csak a vámhivatalok tanúsítványa alapján vihetők ki, amelyben igazolják, hogy ezeket tényleg külföldről vitték be. Ezek az igazolmányok kiállításuk napjától számított két hónapig érvényesek. Aranypénzt és érmét még ilyen igazolvány birtokában sem lehet kivinni. Értékpapírok és aranypénzek kivételére csak átutazó vízummal bíró személyek kaphatnak engedélyt.

Élénk kereslet mezőgazdasági gépek iránt Litvániában

Kaunas. Ez év első hat hónapjában Litvániában igen élénk kereslet nyílt meg mezőgazdasági gépek iránt. A „Lietukis” nevű nagyvállalat, amely a litván gépiacot túlnyomórészt ellátja, ez idő alatt 850 ezer lit értékű gépet helyezett el a múltév hasonló időszakának 400 ezer litos forgalmával szemben. A litván piacon különféle mezőgazdasági gépekben, különösen azonban fűkaszalókban mutatkozt az utóbbi időben nagy hiány, bár a Lietukis ez évben 50 százalékkal nagyobb rendelést adott a külföldnek mint az elmúlt évben.

Fűkaszalókat és egyéb mezőgazdasági gépeket eddig túlnyomórészt a szovjettől vásárol-

tak, de kitűnt, hogy ezeknek több igen nagy hibájuk van és igen sokszor súlyos üzemzavarok mutatkoztak, igen sok esetben pedig a gépek teljesen használhatatlenné váltak. Ezért a szovjettől beszerzett készletek eladása után kísérletképpen Svédországból rendeltek különféle mezőgazdasági gépeket.

Mint hogy azonban a svéd gyárak jelenleg túl vannak halmozva másféle rendelésekkel, nem tudták teljes egészükben teljesíteni a litván rendeléseket. Ezért most másfelé fordul a szakkörök figyelmé és igyekeznek új szállítókat szerezni, mert a mezőgazdasági gépekben még belátható időn belül igen élénk keresletre lehet számítani.



Orlicz-Dresszernek, a lengyel léghaderő főnökének temetése.

A repülőszerecsétlenség áldozatául esett pilótáinak koporsóját ágyutalpon vitték Oxföldi bei Edingen tengerész-temetőjébe.

Arcárhirdetések

Apróhirdetések díja szavankint 3 lef, vastagabb betűvel 4 lef. Legkisebb apróhirdetés ára 30 lef. (Az állástkeresőknek 33 százalék kedvezmény). Cím a kiadóban 10 lef.

Különféle

Fajtszta
egyéves **kuvaszokra** ajánlatok „Házörző” jellegre Fratii Lux S. A. hirdetőjébe, Timisoara I. Str. Mezey I. intézőndők.

LAPARUSITÁSHA
emberek magas százalékkal felvételnek. Jelentkezés a kiadóhivatalban

Háztulajdonosok
szíves figyelmébe! Mindenféle cserepező munkát jutányosan vállal Burzik Sándor cserepezőmester Oradea, Str. Ingusta No. 1.

PUHA OLMOT álln-dóan vesz a Szent László-nyomda r. l. Oradea. Strada Regele Carol No. 5.

Lakás

Kiadó
3 szobás modern balkonos szép utcai lakás november 1-re. Oradea, Strada Tache Jonescu No. 15.

Kiadó
2 szobás, furdőszobás, kertés lakás. Oradea, Str. Ciordas 46. sz. a. Évi bér: 18.000 lei és vízdíj.

Egy
kis udvari szoba, konyha, speizos lakás, ócszes mellékhelyiségekkel augusztus 1-re kiadó Oradea, Str. Elia-de Rădulescu No. 13.

Szoba-konyhás
lakás mellékhelyiségek kiadó augusztus 1-re. Oradea, Parcul Carmen Silvia No. 6.

Adás-vétel

Inzestrare,
consolidare belföldi kölcsönkötvényeket legmagasabb áron veszünk. Oradea, Agrár Takarékpénztár.

Eladó
zongora, rövid, modern sürgősen olcsón eladó. Oradea, Str. Cogalniceanu 4. Huszti szállító.

Üvegkészlet
12 személyes, komplett eladó. Cím a kiadóban.

Országos
mérő kaptarok és egy méh család olcsón eladó. Oradea, Strada Cloșca No. 1-a szám.

MAGAS
árért veszek aranyat, ezüstöt, briliántot, bármilyen mennyiségben. HERBST ékszerész, Oradea, Regele Ferdinand No. 3.

Jókarban
levő 2 ágy, 2 éjjeli szekrény eladó. Oradea, Str. Varsovia No. 46. Catalin-telep.

Disznóbőr utitáskát
jókarban vennék. Oradea, Str. Nicolae Zsiga No. 18.

Eladó
alig használt 3 darab loszór matrac. Oradea, Strada Alexandri 32. emelet.

Alkalmazás

Háztartás
minden ágában jártas középkori urinó hávezetőnő állást keres. Gyermekek nevelését is vállalja, falura is szívesen elmegy. Ajánlatokat „Jegyzőné” jellegre kér a kiadóhivatalba.